

Sygn. akt *XVII AmE 249/17*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 września 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący	<i>Sędzia SO Andrzej Turliński</i>
Protokolant –	sekretarz sądowy Iwona Hutnik

po rozpoznaniu 20 września 2019 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania (...) *Sp. z o.o. w K.*

przeciwko *Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki*

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania (...) *Sp. z o.o. w K.* od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 27 czerwca 2017 r. Nr (...)

1. oddala odwołanie;

2. zasądza od (...) *Sp. z o.o. w K.* na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) z tytułu zwrotu kosztów procesu.

SSO Andrzej Turliński

Sygn. akt *XVII AmE 249/17*

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 czerwca 2017 r. Nr (...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes URE, pozwany) na podstawie art. 56 ust. 2 i art. 56 ust. 1 pkt 3a w związku z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2017 r., poz. 220 z późn. zm.), w związku z § 5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz.U. z 2007 r., Nr 133, poz. 924) oraz na podstawie art. 104 k.p.a. w związku z art. 30 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne, po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu w dniu 27 czerwca 2016 r., na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy Prawo energetyczne, postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia (...) *Sp. z o.o.* z siedzibą w K. (powód) kary pieniężnej za niestosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych w dniach 10 – 31 sierpnia 2015 r. orzekł, że powód w dniu 10 sierpnia 2015 r., w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego pod adresem ul. (...), (...)-(...) D., naruszył obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy Prawo energetyczne, co podlega karze pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a tej ustawy – pkt 1 decyzji.

Za działanie wymienione w pkt 1 decyzji Prezes URE wymierzył powodowi karę pieniężną w kwocie 1 251 zł – pkt 2 decyzji.

Od ww. decyzji powód wniósł odwołanie zaskarżając ją w całości.

Zaskarżonej decyzji zarzucił:

I. naruszenie przepisów postępowania, a to:

a) art. 7, 77 § 1 oraz 80 k.p.a. prowadzące do błędnego ustalenia stanu faktycznego, poprzez stwierdzenie, że w niniejszej sprawie zachowanie powoda cechował znaczny stopień szkodliwości czynu, podczas gdy zebrane w ramach postępowania dowody nie wykazują powyższego, a Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, opiera znaczną szkodliwość społeczną czynu jedynie na ogólnym określeniu sprowadzenia realnego zagrożenia bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej w całym kraju, jak również bierze pod uwagę w ustaleniu stopnia szkodliwości społecznej okoliczności niezależne od powoda, tj. kumulację takich zagrożeń w dniu 10 i 11 sierpnia 2015 r., które to naruszenie miało bezpośredni i istotny wpływ na treść decyzji i brak możliwości odstąpienia od wymierzenia kary przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki,

II. naruszenie przepisów prawa materialnego, a to:

a) art. 56 ust. 1 pkt 3a w związku z art. 11d ust. 3 oraz z art. 11c ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne, poprzez jego nieprawidłową wykładnię prowadzącą do nałożenia na powoda kary pieniężnej, podczas gdy zachowanie którego dopuścił się powód nie może podlegać karze pieniężnej wymierzonej na podstawie normy wyrażonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a w zw. z art. 11d ust. 3 oraz art. 11c ust. 2 Prawa energetycznego, a ewentualne próby wykładni rozszerzającej na niekorzyść powoda z uwagi na sankcyjny charakter kary pieniężnej nakładanej przez pozwanego są niedopuszczalne,

b) art. 56 ust. 6 Prawa energetycznego poprzez jego nieprawidłową wykładnię, tj. uznanie, że pojęcie dotychczasowego zachowania podmiotu, dotyczy tylko jego dotychczasowego zachowania w związku z wprowadzeniem ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, a nie całokształtu stosowania się do norm Prawa Energetycznego,

c) art. 56 ust. 6a Prawa Energetycznego, poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy przy prawidłowo ustalonym stanie faktycznym, tj. uznaniu znikomego stopnia szkodliwości społecznej czynu wraz z poczynionym ustaleniem, że adresat zrealizował obowiązek i zaprzestał naruszenia prawa, Prezes URE winien zastosować odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej.

W związku z tym powód wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości ewentualnie o zmianę zaskarżonej decyzji w części i orzeczenie co do istoty poprzez zmniejszenie wymierzonej kary lub odstąpienie od jej wymierzenia.

Wniósł również o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu.

W odpowiedzi na odwołanie Prezes URE wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Wniósł także o przeprowadzenie dowodu z dokumentów zgromadzonych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w toku przedmiotowego postępowania administracyjnego – na okoliczność prawidłowości zaskarżonej decyzji.

Na rozprawie w dniu 20 września 2019 r. za powoda nikt się nie stawił, pełnomocnik powoda o terminie rozprawy powiadomiony prawidłowo.

Pełnomocnik pozwanego podtrzymał stanowisko przedstawione w odpowiedzi na odwołanie wraz z zawartymi wnioskami. W pierwszej kolejności podtrzymał prawidłowość podstaw prawnych Prawa Energetycznego, na podstawie których nałożono karę pieniężną. Powód nie kwestionował okoliczności faktycznych sprawy. Nie

dostosował się do ograniczeń w poborze energii. Stopień szkodliwości czynu w ocenie Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki był znaczny. Nawet niewielkie przekroczenie w owym czasie mogło doprowadzić do destabilizacji systemu energetycznego. Pełnomocnik pozwanego wskazał, że nałożona przez Prezesa URE kara pieniężna jest bardzo niska, wręcz symboliczna.

Na rozprawie w dniu 20 września 2019 r. Sąd Okręgowy w Warszawie postanowił dopuścić dowody zgromadzone w postępowaniu administracyjnym na okoliczności podniesione w pismach procesowych stron.

Sąd Okręgowy w Warszawie ustalił następujący stan faktyczny.

Powód jest przedsiębiorcą pobierającym moc umowną 590 kW (0,590 MW) (k 22v. akt adm.) i dlatego na podstawie par. 5 i 6 rozporządzenia Rady Ministrów z 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz.U. Nr 133, poz. 924) podlega ograniczeniom w poborze energii elektrycznej w przypadku ich wprowadzenia.

(...) S.A. ((...) S.A. albo OSP) w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości, spowodowanych m.in. wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskimi stanami wód w zbiornikach wodnych, stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16d ustawy – Prawo energetyczne wprowadzając na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 tej ustawy, od godz. 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Jednocześnie, w dniu 10 sierpnia 2015 r. (...) S.A., działając na podstawie art. 11c ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, powiadomiły Ministra Gospodarki (obecnie: Minister Energii) i Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłosiły Ministrowi Gospodarki konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7 ustawy - Prawo energetyczne, tj. w trybie wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia o wprowadzeniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej do dnia 31 sierpnia 2015 r.

Rada Ministrów pozytywnie rozpatrzyła wniosek Ministra Gospodarki wydając w dniu 11 sierpnia 2015 r. rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw pod poz. 1136 i wprowadziło te ograniczenia w okresie od dnia 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do dnia 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00.

Na wezwanie Prezesa URE (...) S.A. z siedzibą w K. ((...)), do której sieci powód jest przyłączony, przedstawił zbiorcze dane wskazujące na stopień niedostosowania się odbiorców ujętych w Planie wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej obowiązującym w dniach od 10 do 31 sierpnia 2015 r. do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Na podstawie powyższych danych zostały wygenerowane informacje wskazujące na stopień niedostosowania się powoda do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń. Bezsporne jest, że w dniu 10 sierpnia 2015 r. powód przekroczył dopuszczalny dla niego pobór mocy przy 20 stopniu ograniczenia zasilania -wynoszący 0,130MW w godzinie- łącznie o 0,4172250 MW w godzinie (k 5 i 6 akt adm.)

Bezsporne jest również, że powód posiadał zawartą z (...) Umowę o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej z dnia 29 czerwca 2012 r. Zgodnie z postanowieniem 3 ust. 7 tej umowy w przypadku wprowadzenia ograniczeń w poborze energii elektrycznej odbiorca zobowiązany jest ograniczyć pobór mocy zgodnie z „Planem wprowadzenia ograniczeń” (k 19-22v. akt adm.). Według tego Planu przy 20 stopniu ograniczenia zasilania dopuszczalny (bezpieczny) dla powoda pobór mocy ustalono na 0,130 MW(130kW) w godzinie (k 34 akt adm.).

W związku z tym Prezes URE wszczął postępowanie administracyjne w sprawie o wymierzenie kary pieniężnej na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e., w trakcie którego powód wskazał, że nie miał możliwości dostosowania poboru mocy do wprowadzonych ograniczeń w pierwszych godzinach ich trwania, ponieważ nagle wyłączenie głównych

urządzeń w zakładzie groziłoby stratami związanymi z uszkodzeniem zarówno tych urządzeń jak i wytwarzanych produktów.

Sąd Okręgowy w Warszawie zważył co następuje.

Odwołanie powoda nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem zaskarżona decyzja jest prawidłowa i znajduje oparcie w przepisach prawa.

Rozstrzygnięcie zostało oparte na następującym stanie prawnym.

Na podstawie art. 11 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 1059, z późn. zm.) w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej (ust. 1 pkt 4).

Ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej polegają na ograniczeniu maksymalnego poboru mocy elektrycznej oraz dobowego poboru energii elektrycznej (art. 11 ust. 3 pkt 1). Ograniczenia te (określone m.in. w ust. 3) podlegają kontroli w ramach przestrzegania ich stosowania (art. 11 ust. 4). Organem odpowiedzialnym w tym zakresie do kontroli w odniesieniu do dostarczanej sieciami energii elektrycznej jest Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (art. 11 pkt 5).

W związku z treścią art. 11 ust. 7 Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki, w drodze rozporządzenia, może wprowadzić na czas oznaczony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, w przypadku wystąpienia zagrożeń m.in. bezpieczeństwa dostaw energii.

Z treści art. 11c ust. 2 p.e. wynika, że w przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego:

- 1) Podejmuje we współpracy z użytkownikami systemu elektroenergetycznego, w tym z odbiorcami energii elektrycznej, wszelkie możliwe działania przy wykorzystaniu dostępnych środków mających na celu usunięcie tego zagrożenia i zapobieżenie jego negatywnym skutkom;
- 2) Może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin.

Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego niezwłocznie powiadamia ministra właściwego do spraw gospodarki oraz Prezesa URE o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach oraz zgłasza konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7 (art. 11c ust 3 p.e.)

Istotny dla rozstrzygnięcia sprawy niniejszej jest także przepis art. 11d ust. 1 p.e., który przewiduje, że w sytuacji wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w następstwie zdarzeń, o których mowa w art. 11c ust. 1, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego podejmuje w szczególności następujące działania:

- 1) wydaje wytwórcy polecenia uruchomienia, odstawienia, zmiany obciążenia lub odłączenia od sieci jednostki wytwórczej centralnie dysponowanej;
- 2) dokonuje zakupów interwencyjnych mocy lub energii elektrycznej;

- 3) wydaje właściwemu operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego polecenia uruchomienia, odstawienia, zmiany obciążenia lub odłączenia od sieci jednostki wytwórczej przyłączonej do sieci dystrybucyjnej na obszarze jego działania, która nie jest jednostką wytwórczą centralnie dysponowaną;
- 4) wydaje właściwemu operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego polecenia zmniejszenia ilości pobieranej energii elektrycznej przez odbiorców końcowych przyłączonych do sieci dystrybucyjnej na obszarze jego działania lub przerwania zasilania niezbędnej liczby odbiorców końcowych przyłączonych do sieci dystrybucyjnej na tym obszarze;
- 5) po wyczerpaniu wszystkich możliwych działań zmierzających do pokrycia zapotrzebowania na energię elektryczną wydaje odbiorcom końcowym przyłączonym bezpośrednio do sieci przesyłowej, polecenia zmniejszenia ilości pobieranej energii elektrycznej lub odłączenia od sieci urządzeń i instalacji należących do tych odbiorców, zgodnie z planem wprowadzania ograniczeń;
- 6) dokonuje zmniejszenia wielkości zdolności przesyłowych wymiany międzysystemowej.

W okresie wykonywania działań, o których mowa wyżej, użytkownicy systemu, w tym odbiorcy energii elektrycznej, stosownie do treści art. 11d ust 2 p.e. są obowiązani stosować się do poleceń operatora systemu elektroenergetycznego, o ile wykonanie tych poleceń nie stwarza bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia osób.

W okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia (art. 11d ust. 3 p.e.).

Ważna dla prawidłowego rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie jest również treść art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. stanowiącego podstawę odpowiedzialności powoda w sprawie niniejszej. W myśl tego przepisu karze pieniężnej podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3.

Podkreślić należy, że w oparciu o delegację ustawową, zawartą w art. 11 ust. 6 p.e. w dniu 23 lipca 2008 roku wydane zostało przez Radę Ministrów rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (dalej powoływane jako rozporządzenie). Określone w nim zostały sposoby wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, rodzaje odbiorców objętych ograniczeniami, zakresy planów wprowadzania ograniczeń oraz sposoby określania w nich wielkości tych ograniczeń a także sposoby podawania do publicznej wiadomości informacji o ograniczeniach.

Dokonując oceny ustalonego w sprawie stanu faktycznego i jego subsumpcji w stosunku do powołanych norm prawnych, Sąd doszedł do przekonania, że nałożenie na powoda kary pieniężnej znajduje uzasadnienie w treści art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e.

Na wstępie wartym odnotowania jest, że przepis ten dotyczy ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3. W ocenie Sądu zaś podstawą do wprowadzenia ograniczeń w poborze energii elektrycznej o jakich mowa w sprawie niniejszej, był wprawdzie powołany w komunikacie art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e., art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e., niemniej jednak podstawę prawną dla działań operatora podjętych w oparciu o art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e. stanowił przepis art. 11d ust. 3 p.e. Norma wynikająca z art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e. ma charakter uszczegóławiający do uregulowań art. 11d ust. 3 p.e. Regulacja art. 11d ust. 3 stanowi bowiem zasadniczą podstawą prawną dla działań operatora podjętych w oparciu o przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e. To w art. 11d ust. 3 p.e. wskazano, że w przypadku występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia. Jest więc to norma ogólna w stosunku do przepisu art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e., który jedynie precyzuje, w jakim ograniczonym zakresie operator może wprowadzić

ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W szczególności przepis ten wskazuje, że może to nastąpić jedynie w odniesieniu do dostarczania i poboru energii i tylko do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7 p.e. i nie dłużej niż na okres 72 godzin.

Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, że podstawą działania (...) wprowadzającego ograniczenia w dniu 10 sierpnia 2015 r. był przepis art. 11d ust. 3 p.e., który jest sankcjonowany w art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. W związku z tym art. 11 p.e., który był podstawą wprowadzenia przez Radę Ministrów ograniczeń w poborze energii mocą rozporządzenia z dnia 11 sierpnia 2015 r. jest wprost sankcjonowany przez przepis art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e.

Przeprowadzona wyżej wykładnia językowa przepisu art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e. i art. 11d ust. 3 p.e. wprost wskazuje na możliwość sankcjonowania przez przepis art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. zachowań odbiorców, którzy dopuścili się naruszenia ograniczeń w poborze energii wprowadzonych w oparciu o przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e., skoro jak była o tym mowa wyżej, jest to uprawnienie dla operatora przewidziane w art. 11d ust. 3 p.e.

Z uwagi na utrwalone w przedmiocie dokonywania wykładni orzecznictwo Sąd dokonał wykładni językowej ww. przepisu z uwzględnieniem wykładni systemowej i funkcjonalnej, co jedynie wzmocniło przyjęte przez Sąd stanowisko.

Niedostosowanie się odbiorcy do każdego ograniczenia, dla którego podstawę stanowił przepis art. 11d ust. 3 p.e., a więc także do tych wprowadzonych z powołaniem się na regulację art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e., stanowi realne zagrożenie dla bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, bowiem tylko w takich sytuacjach ograniczenia te są wprowadzane. Ważna jest także możliwość zagwarantowania tego bezpieczeństwa przez wyegzekwowanie nałożonych obowiązków ograniczenia poboru energii. Zatem, jeżeli ustawodawca wprowadził możliwość ograniczenia poboru energii przez operatora systemu przesyłowego w nagłych wypadkach (tj. zagrożenia), to niezbędna jest możliwość sankcjonowania tychże regulacji w przedmiocie ograniczeń. Skoro w ciągu ostatnich 30 lat nie doszło do ograniczenia poboru energii, to oczywistym jest, że w przypadku wprowadzenia takiego ograniczenia sytuacja była poważna i zagrażała bezpieczeństwu dostaw energii. Właśnie w takich nagłych sytuacjach, w których organy państwa nie są jeszcze w stanie podjąć decyzji, operatorzy muszą mieć możliwość podjęcia kroków w celu uchronienia systemu energetycznego przed rozległą awarią. Należy przyjąć, że, wobec wprowadzonych ograniczeń, każde - nawet najmniejsze przekroczenie poboru energii elektrycznej - może mieć kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa energetycznego kraju doprowadzając do awarii energetycznej. Oczywistym jest, że żaden z działających na terenie kraju podmiotów nie byłby w stanie w normalnych warunkach samodzielnie zagrozić, przez nawet maksymalny pobór energii, bezpieczeństwu energetycznemu kraju. Jednak w krytycznej sytuacji nawet niewielkie przekroczenie ustalonego poboru mocy przez jednego przedsiębiorcę mogło w każdej chwili doprowadzić do poważnej awarii całego systemu elektroenergetycznego. Tego rodzaju zagrożenie było realne, o czym dowodnie świadczyło uruchomienie przez operatora systemu i Radę Ministrów przewidzianych prawem procedur. Zatem każdy z odbiorców, także powód, powinien szczególnie w czasie obowiązywania 20 stopnia ograniczenia zasilania, bezwzględnie stosować się do wynikających z tego obowiązków. W tej sytuacji powodowi, który w dniu 10 sierpnia 2015 r. nie dostosował się do tych obowiązków można postawić zarzut zawinięcia polegającego na nieprawidłowym prowadzeniu własnych spraw, co doprowadziło do naruszenia bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa.

Jak wynika z unormowania art. 56 ust. 6a p.e. wynika Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek. W niniejszej sprawie kluczowe znaczenie miała nie wartość przekroczenia poboru mocy, a sam charakter czynu mającego wpływ na bezpieczeństwo energetyczne kraju w krytycznym momencie jego zagrożenia. Niewątpliwie, energia elektryczna ma istotne znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania każdego z jej odbiorców i z tego powodu jest podstawowym dobrem cywilizacyjnym. Dlatego konieczna jest eliminacja zagrożenia dla bezpieczeństwa dostaw energii, w szczególności po ogłoszeniu 20 stopnia ograniczenia zasilania, to jest w czasie, gdy system elektroenergetyczny nie dysponuje zapasem mocy. W tej krytycznej dla bezpieczeństwa energetycznego kraju sytuacji, która miała miejsce od 10 sierpnia 2015 r. każde, nawet niewielkie, przekroczenie dopuszczalnego poboru nosiło w sobie znaczny stopień szkodliwości, ponieważ bezpośrednio zagrażało sprawności maksymalnie obciążonego krajowego systemu elektroenergetycznego. Z tego względu należało przyjąć, że stopień szkodliwości czynu powoda

był większy od znikomego, co wyklucza możliwość zastosowania w stosunku do niego dobrodziejstwa odstąpienia od wymierzenia mu kary pieniężnej.

Stosownie do art. 56 ust. 6 p.e. ustalając wysokość kary pieniężnej Prezes URE uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, dotychczasowe zachowanie podmiotu oraz jego możliwości finansowe.

Jak to już przedstawiono, znaczny stopień szkodliwości czynu powoda wyraża się w bezpośrednim wpływie popełnionego przez niego czynu na bezpieczeństwo Krajowego Systemu Elektroenergetycznego, a co się z tym wiąże - w sprowadzeniu realnego zagrożenia bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej w całym kraju. W tym kontekście trzeba podkreślić, że powód został zakwalifikowany do grupy podmiotów, które ustawodawca uznał za mające istotny wpływ na krajowy system elektroenergetyczny, ponieważ ustalona dla niego moc umowna przekraczała 300 kW.

Określając stopień zawinienia przedsiębiorcy Sąd uznał go za znaczny. Powód podejmując w niniejszej sprawie decyzję o niedostosowaniu się do wprowadzonych ograniczeń świadomie naruszając prawo działał na własne ryzyko i powinien ponieść konsekwencje tego postępowania w postaci kary z art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. Z kolei za okoliczność łagodzącą wymiar kary przyjęto podjęcie przez skarżącego działań zmierzających do jak najszybszego dostosowania się do wprowadzonych ograniczeń.

Odnosząc się do możliwości finansowych powoda wymierzona kara nie jest dla niego nadmiernie uciążliwa, oraz jest adekwatna do charakteru popełnionego czynu i skutków naruszenia obowiązujących norm prawa. Kara ta nie wpłynie znacząco na pogorszenie jego kondycji finansowej oraz płynności finansowej i pozostając we właściwej proporcji do przychodu uzyskanego przez niego w roku podatkowym poprzedzającym rok wydania decyzji. Przychód ten wyniósł (...)zł. Wymaga też podkreślenia, że kara stanowi jedynie (...) tej kwoty i nie przekracza 15% przychodu, co pozostaje w zgodzie z unormowaniem art. 56 ust. 3 p.e. Kara maksymalna wynosiłaby (...) zł. Dlatego wymierzenie przez Sąd kary niższej od nałożonej w zaskarżonej decyzji miałoby wymiar symboliczny i nie zapewniłoby realizacji przypisanych jej funkcji.

Z tych wszystkich powodów należało uznać, że sankcja finansowa została wymierzona w sprawie przez Prezesa URE zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, a jej wysokość zapewnia wypełnienie przypisanych jej funkcji: represyjnej, prewencyjnej i wychowawczej.

Nie budzi zastrzeżeń Sądu sposób ustalenia podstawowej wartości kary administracyjnej, który odnosi się do wielkości przekroczenia poboru mocy przez przedsiębiorcę i najwyższej ceny 1 MWh energii elektrycznej na rynku bilansującym (odnotowanej 7 stycznia 2016 r.), której należałoby się spodziewać przy ograniczonej podaży energii elektrycznej w okresie 10-31 sierpnia 2015 r., tj. 1.500,00 zł. Przyjęcie tej ceny, jako najwyższej możliwej ceny rozliczeniowej, znajduje uzasadnienie w fakcie, że tak ustalona wartość kary ma być dla przedsiębiorcy sankcją odczuwalną, a nie symboliczną. Prezes URE wymierzając karę prawidłowo wziął pod uwagę to, że powód zastosował się do ograniczeń w części czasu ich trwania i zawęził podstawę wymierzenia kary wyłącznie do godzin, kiedy nastąpiło niedostosowanie się powoda do ograniczeń i tylko w takim stopniu, w jakim niedostosowanie miało miejsce (ustalając kwotę kary pieniężnej wyliczono ją jako iloczyn kwoty 3.000,00 zł i łącznego przekroczenia poboru mocy odpowiadającego ilości MWh w poszczególnych godzinach doby, przy czym wartość 3000 zł wynika z podwojenia ceny 1 MWh energii elektrycznej w celu zapewnienia karze należytej dolegliwości. Zdaniem Sądu ustalenie w sprawie swojego rodzaju kwoty bazowej kary nie jest sprzeczne z treścią art. 56 ust. 6 p.e. i ma na celu zapewnienie transparentności jej ostatecznego wyliczenia.

W świetle powyższych rozważań Sąd nie dopatrył się naruszenia przez pozwanego Prezesa URE wskazanych w odwołaniu przepisów k.p.a., ponieważ czynności prowadzone do ustalenia stanu faktycznego zostały przeprowadzone przez pozwanego prawidłowo, a poza tym stan faktyczny sprawy okazał się w procesie bezsporny. Dokonana przez Prezesa URE ocena faktów prowadząca do nałożenia kary okazała się zasadna. Ponadto Sąd OKiK jest władny usunąć w pierwszoinstancyjnym, kontradiktoryjnym postępowaniu rozpoznawczym wszelkie wady postępowania

administracyjnego dające się sanować przed sądem. Takich wad jednak nie stwierdził co czyniło bezzasadnym wniosek o uchylenie zaskarżonej decyzji.

W tym stanie rzeczy Sąd oddalił wniesione przez powoda odwołanie na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c., bowiem nie było podstaw do jego uwzględnienia, a w szczególności nie potwierdził się żaden z podniesionych w nim zarzutów.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 oraz art. 99 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Z uwagi na oddalenie odwołania, powoda należało uznać za stronę, która przegrała proces i zasądzić od niego na rzecz pozwanego zwrot jego kosztów, które w sprawie obejmowały jedynie wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego ustalone w oparciu § 14 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015, poz. 1804 z późniejszymi zmianami) w brzmieniu obowiązującym w dniu złożenia odwołania tj. 19 lipca 2017 r.

Sędzia SO Andrzej Turliński